

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Старенька О.М., викладач
Одеський національний економічний університет

Впровадження системи оперативного контролю є складним завданням для керівників українських промислових підприємств, так як супроводжується певними структурними та організаційними змінами. Але повна відсутність цієї системи передбачає великий ризик недостовірності фінансової звітності та неефективну діяльність промислового підприємства. Тому, вибір форми організації оперативного контролю має велике значення.

В економічній літературі добре досліджені питання організації внутрішнього контролю на підприємствах, зокрема у [1,2,3]. Що стосується системи оперативного контролю, то питання його організації залишаються остаточно невирішеними.

Тому, необхідно розглянути існуючі підходи та вибрати найбільш доцільні форми організації щодо системи оперативного контролю на промислових підприємствах.

До сих пір в Україні на законодавчому рівні не визначена методологічна та організаційна база внутрішнього контролю.

Тому за відсутності офіційних рекомендацій кожне підприємство має самостійно вирішувати як буде здійснюватися контроль на підприємстві, керуючись досвідом вітчизняної та зарубіжної практики. Вітчизняним науковцям необхідно розробити та запропонувати такі концепції систем контролю, які будуть орієнтовані на ринкову систему господарювання та мають враховувати специфіку національної економіки.

Так, Петренко С.М. вказує на те, що структура внутрішнього контролю містить дві підсистеми, які функціонують на різних рівнях управління: перший рівень – це внутрішній контроль власника (підсистема внутрішнього аудиту), другий – внутрішній контроль виконавчої дирекції (підсистема внутрішнього контролю структурних підрозділів підприємства) [2, с.16].

Інші науковці вважають перспективним поєднання служби внутрішнього аудиту зі структурно-функціональною формою внутрішнього контролю [4; 5].

У практичній діяльності виділяють такі організаційні форми, як служба внутрішнього контролю, служба внутрішнього аудиту, контрольно-ревізійна служба, аутсорсинг та ко-сорсинг [5].

Аналіз різних підходів побудови організаційних форм контролю на промислових підприємствах, зокрема оперативного, контролю з врахуванням часового аспекту цієї функції, свідчить про те, що на крупних

підприємствах доцільно створювати службу внутрішнього контролю в склад якої буде входити відділ внутрішнього аудиту та відділ, що має здійснювати внутрішній контроль структурних підрозділів, а саме відділ оперативного контролю, на середніх підприємствах – це може бути відділ оперативного контролю, що максимально має бути наближений до об'єкту, що контролюється, що буде сприяти підвищенню оперативності управлінських рішень, що приймаються керівниками підприємств. На малих підприємствах – це може бути відділ оперативного контролю або особа, в обов'язки якої буде входити здійснення оперативного контролю та надання необхідної інформації керівнику підприємства.

Отже, на промисловому підприємстві має бути така система оперативного контролю, яка буде реально оцінювати поточний стан справ, аналізувати та оцінювати проблеми, що виникають в діяльності.

А це можливо за рахунок оперативного регулювання функціонуючої системи, що має бути забезпечене в результаті створення спеціальної служби, яка буде здійснювати його настроювання. Відділ оперативного контролю є важливою частиною системи оперативного управління, що сприяє досягненню цілей з мінімальними витратами, а це дає можливість підвищити фінансову стійкість та конкурентоспроможність підприємства.

Література

1. Максимова В. Ф. Внутрішній контроль економічної діяльності промислового підприємства – системний підхід до розвитку : монографія / В. Ф. Максимова. - К. : АВРІО, 2005. – 264 с.
2. Петренко С.М. Внутрішній контроль діяльності підприємств і його інформаційне забезпечення : теорія, методологія, організація : автореф. дис. ... докт. екон. наук. : НАСОО. - Київ, 2010. – 35 с.
3. Калюга Є.В. Фінансово-господарський контроль у системі управління : монографія / Є.В. Калюга. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 360 с.
4. Колесник Н.Ф. Совершенствование организационных форм внутреннего контроля / Н.Ф. Колесник. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.sisupr.mrsu.ru/2013-2/pdf/kolesnik_n_f_.pdf. — Назва з екрану.
5. Внутренний контроль и аудит на российских предприятиях [Електронний ресурс] : GAAP.ru, Библиотека / Б. Н. Соколов. — Режим доступу: <http://www.gaap.ru/biblio/audit/int/021.asp>. — Назва з екрану.